

Türkiye’de Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun Tarihi*

Ahmet Fatih DURMAZ**

Doruk KARAMAN***

Sena SASANI****

Salih DERİNGÖL*****

Hazal Eylem GÜNGÖR*****

---

* İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi “HIST 200–Türkiye Tarihi” dersi kapsamında, Öğretim Görevlisi Turaç Hakalmaz danışmanlığında yapılan dönem projesidir.

** Bilkent Üniversitesi İşletme Fakültesi 3. sınıf öğrencisi.
(ahmetfatihdurmaz99@gmail.com) **ORCID ID:** [0000-0002-2047-0304](https://orcid.org/0000-0002-2047-0304)

*** Bilkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi 3. sınıf Elektrik-Elektronik Mühendisliği öğrencisi. **ORCID ID:** [0000-0001-5788-1038](https://orcid.org/0000-0001-5788-1038)

**** Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencisi.
ORCID ID: [0000-0002-8751-1668](https://orcid.org/0000-0002-8751-1668)

***** Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencisi.
ORCID ID: [0000-0002-9452-7502](https://orcid.org/0000-0002-9452-7502)

***** Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi 4. sınıf öğrencisi.
ORCID ID: [0000-0001-5953-1840](https://orcid.org/0000-0001-5953-1840)

TÜRKİYE'DE REKABET HUKUKU VE REKABET KURUMUNUN TARİHİ

ÖZ

Rekabet, serbest piyasa ekonomilerinde tüketicinin korunması ve ekonomik refahın sağlanması açısından önemli bir kavramdır. Bu kavram, Türkiye'de 1970'li yıllarda gelişmeye başlayıp 1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile hukuki zemine oturtulmuştur. Rekabet Kurumu ise Kanunun kabulünden 3 yıl sonra, 1997 yılında kurulmuştur ve günümüzde hâlen faaliyet göstermektedir. Rekabetin Türk piyasasındaki yeri ve Rekabet Kurumu, bugüne kadar farklı süreçlerden geçmiştir. Bu nedenle rekabet kavramı 1994 öncesi, 1994-1997 arası ve 1997 sonrası olmak üzere üç farklı dönemde incelenmiştir. Bu doğrultuda, önce rekabet kavramı daha sonrasında Rekabet Kurumunun kuruluşundan sonra getirilen düzenlemeler ve emsal kararlarla beraber Türkiye'deki rekabet kavramının tarihi anlatılmış ve emsal kararlarla işlevi gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler

Rekabet Kurumu

Rekabet Hukuku

Türkiye'de rekabet

serbest piyasa ekonomisi

regülasyon

COMPETITION LAW IN TURKEY AND THE HISTORY OF THE COMPETITION AUTHORITY

ABSTRACT

Competition is a significant term required to protect the consumer and form economic welfare in a free-market economy. This term started to develop in the 1970s in Turkey, and with the enactment of the law named Law No. 4054 on the Protection of Competition in 1994, it was placed on a legal basis. The Competition Authority was opened three years after the law was enacted, and it is still functioning. Competition's place in the Turkish market and Competition Authority has experienced an ongoing process until today. Therefore, competition terms are analyzed in three-time periods; before 1994, between 1994 and 1997, and after 1997. Accordingly, first, the concept of competition, then the regulations and precedents brought after the establishment of the Competition Authority, together with the concept, and history of competition in Turkey, is explained, and its function is shown with precedents.

Keywords

Competition Authority

Competition Law

competition in Turkey

free market economy

regulation

GİRİŞ

Dünyada on dokuzuncu yüzyılın sonunda modern hukuk sistemlerine yasal düzenlemelerle entegre edilen, Türkiye'de ise ancak 1970'li yıllarda gelişmeye başlayan rekabet kavramı ve Rekabet Hukuku, modern ekonomilerde rekabetin sağlanması ve korunması hususunda önem arz etmektedir. Rekabetçi süreçlerin korunması, toplumsal refahın en çok ulaştırılması için bir araç konumundadır. Bu şekilde piyasaların daha iyi çalışması, tüketicilerin ise kendilerine sunulan fırsatlardan yararlanması mümkün olmaktadır.^[1] Türkiye'de bu alandaki gelişmeler doğrultusunda faaliyet göstermek üzere bağımsız idari otorite olan Rekabet Kurumuna da ihtiyaç duyulmuştur.

Bu araştırmada, 13 Aralık 1994 tarihinde yürürlüğe giren^[2] 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun hazırlanmasına doğru giden süreçte dünyada ve Türkiye'de Rekabet Hukuku ve rekabet düzenlemeleri ve bu tüm bu sürecin tarihi ele alınmıştır. Bu gelişmelerin devamında yürürlüğe giren 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve bu Kanun ile birlikte kurulması öngörülen ancak 5 Kasım 1997 tarihinde faaliyete geçen Rekabet Kurumu; dönemin ekonomisi, Kurumun kuruluş amacı ve Kurumun yapısı gözetilerek incelenmiştir. Aktif bir biçimde faaliyet göstermeye devam eden Kurumun, 1997 yılı itibarıyla görev yapan başkanları ve Rekabet Kurulunun verdiği ilk kararlar da bu çalışmanın kapsamında yer almaktadır. Son olarak da Kurumun geldiği nokta ve günümüzdeki çalışmalarından bahsedilerek, Kurumun tarihsel gelişiminin, görevlerini amacına uygun bir biçimde sürdürebilecek biçimde evrilip evrilmediği incelenerek muhtemel eksiklerine değinilmiştir.

Bu konunun araştırmaya değer bulunmasının sebebi, Rekabet Hukukunun modern ekonomilerde rekabetin korunması ve sağlanması hususunda önemli bir rol oynamasına rağmen, Türkiye'de ortaya çıkışı ve bu oluşumun tarihi ile ilgili literatürdeki eksiklidir. Rekabet Kurumunun ve Rekabet Hukukunun ortaya çıkış sebebi, süreci ve tarihi bilinmeden işlev ve öneminin içselleştirilmesi de mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla bu makale, bu

[1] Mustafa Parlak, "Rekabet Kurumunun Dünü, Bugünü ve Yarını," *Rekabet Zirvesi*, (Ankara, 31 Ekim-3 Kasım 2017), 162.

[2] 4054 sayılı Kanun'un 64. maddesi uyarınca Kanun'un idari para cezasına ilişkin 16. madde ile 17. maddesi yayımı tarihinden bir yıl sonra, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

kavramın ve Kurumun Türkiye’de ortaya çıkışını, gelişimini ve günümüze uzanan bu süreçteki rolünü anlatarak rekabet olgusunu, amacını ve önemini tarihsel bir perspektiften bakarak anlatmayı amaçlamaktadır. Ayrıca Kurumun günümüzdeki çalışmalarından yola çıkarak Kurumun amacına uygunluğunun kısa bir değerlendirmesini yapmayı hedeflemektedir.

Konunun çerçevesinin oluşturulmasında ilk araştırma sorusu dünyada rekabet kavramının ne zaman ortaya çıktığı ve neyi amaçladığı ile ilgilidir. Bu hususla ilgili ulaşılan kaynakların geneli, Rekabet Hukuku konulu ders kitabı niteliğindeki kaynaklardan oluşmaktadır. Cevdet İlhan Günay’ın *Rekabet Hukuku Dersleri* çalışması bu konuda önemli bilgiler sunmakta ve konunun temellendirilmesi için konuyu yalın bir dille ele almaktadır.^[3] Ayrıca Pelin Güven’in *Rekabet Hukuku*, İ. Yılmaz Aslan’ın *Rekabet Hukuku (Teori-Uygulama-Mevzuat)* ve Nurkut İnan’ın *Rekabet Hukuku Yazıları* çalışmaları da literatürde önemli bir yer tutmaktadır. Konunun ele alınmasında, tüm bu çalışmaların yanı sıra, birçok yayından faydalanılmıştır.^[4] Ardından rekabet olgusunun Türkiye’deki ilk izleri ve gelişimi araştırılmıştır. Bu konu ile ilgili akademik kaynaklar tüm bu gelişimin Avrupa Birliği’ne uyum süreci ile paralel olduğunu belirtse de, İsmail Hakkı Karakelle, Rekabet Kurumunun 20. yıl dönümü sebebiyle düzenlenen Rekabet Zirvesi etkinliğinde yaptığı konuşması ve etkinlikte sunmak üzere bir mikro tarih çalışması olarak hazırladığı sunumuyla bu gelişimin Avrupa Birliği’ne uyum sürecinden daha eskilere, 1970’li yıllara dayandığını belirterek Türkiye’de rekabet tarihinin aydınlatılması konusundaki çalışmalara farklı bir perspektiften bakmıştır.^[5] Ayrıca kendisi rekabet kavramının ve kurumun çalışmalarının halk tarafından anlaşılabilmesi için kurumun önemli kararlarını basit bir dille anlatan

[3] Cevdet İlhan Günay, *Rekabet Hukuku Dersleri*, (Ankara: Yetkin Yayınları, 2014).

[4] Bu çalışmalar arasında bkz. Devlet Planlama Teşkilatı, Avrupa Topluluğu ile İlişkiler Genel Müdürlüğü *Avrupa Topluluklarını Kuran Temel Antlaşmalar (AKÇT, AET, AAET)-I*; Zeynep Ayata, “Hukukun İktisadi Analizi Çerçevesinde Rekabet Hukuku,” *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi* 4, no. 1 (2014): 35-54; Murat Can Baykal, “Hukuk-Ekonomi İlişkisi ve Ekonomi Hukuku Üzerine,” *Ankara Barosu Dergisi* 66, no. 4 (2008): 76-87.

[5] İsmail Hakkı Karakelle, “Rekabet Kurumu 20 Yaşında,” *Rekabet Zirvesi*, (İstanbul, 3 Kasım 2017).

broşürler hazırlanmasına vesile olmuştur.^[6] Sonrasında Rekabet Hukukunun kanunlaşma süreci araştırmayı ilerleten soru olarak belirlenmiştir. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun yazım süreci ile ilgili herhangi bir akademik çalışma bulunamamış, bu konuda literatürdeki eksiklik göze çarpmıştır. Bu nedenle, Kanunun oluşturulmasında ve yazılmasında katkısı olan Av. Mehmet Akif Ersin ile görüşülmeye ihtiyaç duyulmuştur. Av. Gönenç Gürkaynak ise Türkiye'nin önemli rekabet hukukçularından biri olarak literatüre değerli çalışmalarıyla katkıda bulunmuş, yine kavramın ve Kanunun amacının anlaşılabilmesi için bilgilerini ve fikirlerini sunmuştur.^[7] Kendisi aynı zamanda Google şirketinin rekabeti ihlal ettiğine yönelik geçirdiği soruşturmada şirketin savunmasını yapmıştır.

Konunun önce dünyada, sonrasında ise Türkiye'deki tarihi gelişimine değindikten sonra bahsi geçen Kanun ile kurulması öngörülen Rekabet Kurumu üzerinden araştırma soruları oluşturularak cevaplanması amaçlanmıştır. Kurumun kurulması ve açılması konusunda bulunabilecek tarihi kaynaklar içerisinde gazete arşivleri yararlanmaya değer kaynaklardır. Kurumun işleyişi, amacı, yapısal ve fonksiyonel özellikleri meselesi İdare Hukuku içerisinde bağımsız idari otorite kavramı içinde değerlendirildiğinde Prof. Dr. Turgut Tan'ın *İdare Hukuku* eseri bu konuda aydınlatıcı bilgiler içermektedir.^[8] Son olarak da Rekabet Kurumunun amacının somutlaştığı kararlar incelenmiş ve bunun incelenmesinde Kurumda uzun yıllardır görev alan İsmail Atalay Yolcu'nun tecrübelerinden faydalanılmıştır. Özetle, konuyu salt hukuki açıdan değil, tarihi açıdan da ele almayı amaçlayan bu çalışmanın hazırlanması sürecinde, yalnızca yazılı kaynaklardan değil, konunun uzmanlarının tecrübe ve fikirlerinden de sözlü olarak faydalanılmış, bu bağlamda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Öte yandan çalışmada emsal kararlara yer verilerek konu örneklendirilmiştir. Bu kararların önemli kısmının online erişime açık olması ise akademik çalışmaların sürdürülebilirliği

[6] İsmail Hakkı Karakelle, röportaj Ahmet Fatih Durmaz, Doruk Karaman, Hazal Eylem Güngör, Salih Deringöl ve Sena Sasani, *Rekabet Kurumu*, 13 Mart 2020.

[7] Gönenç Gürkaynak, "Avrupa Birliği ve Türkiye'de Deniz Taşımacılığı Sektöründe Rekabet Hukuku Uygulamaları," *Rekabet Dergisi*, no. 3 (2012); Gönenç Gürkaynak vd., *Fundamental Concepts of Anglo-American Law* (İstanbul: Legal Yayıncılık, 2014).

[8] Turgut Tan, *İdare Hukuku*, 8. baskı (Ankara: Turhan Kitabevi, 2019).

bakımından oldukça önemlidir. Günümüzde yayınlanan kararlar ise online veri tabanlarında mevcut olup kurumun günümüzde verdiği kararların değerlendirilmesinde ve yorumlanmasında kullanılmıştır.

I. REKABET HUKUKU TARİHİ

1890 yılında Sherman Yasası ile Amerika Birleşik Devletleri'nde başlayan ve 2. Dünya Savaşı sonrasında Avrupa'daki düzenlemelerle gelişmeye devam eden rekabet kavramı ve Rekabet Hukuku, 1970'li yıllarda Türkiye'de Ticaret Bakanlığının çeşitli tasarılarıyla uç vermeye başlamıştır. Kanunlaşmayan birçok düzenleme ile birlikte uzun bir hazırlık süreci sonunda 13 Aralık 1994 tarihinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun yürürlüğe girmiştir.

A) REKABET KAVRAMI VE DÜNYADA REKABET HUKUKU GELİŞMELERİ

Serbest piyasa ekonomisi (pazar ekonomisi), fiyatların devletin herhangi bir müdahalesi olmadan pazar tarafından belirlendiği, diğer bir deyişle alıcı ve satıcı arasında belirlenen piyasa türüdür. Serbest piyasa ekonomisinin temelini rekabet oluşturur.^[9] Rekabet, pazar içerisindeki satıcıların daha fazla alıcı yani müşteri ile mal ve hizmet satışlarını, buna bağlı olarak da kârlarını artırma gayesinde oldukları yarış olup müşterilerin daha düşük fiyatla yüksek kalitede ürüne ulaşmaları, toplumsal refahın daha üst düzeye çıkması, yeni ürünlerin üretilerek teknolojik gelişmelerin yaşanması, KOBİ'lerin piyasada yer almaları açısından zaruridir.^[10] Rekabeti oluşturan koşulların bulunmaması durumunda sayılan bu maddelerin gerçekleşmesi, diğer bir deyişle piyasa ekonomisinin sorunsuz bir şekilde işlemesi mümkün değildir.^[11]

Rekabet üzerine kurulan kapitalist sistemler, ekonomik etkinliği, dolayısıyla da toplumun refahını sağlamaktadır ancak piyasalarda zaman zaman rekabeti olumsuz etkileyebilecek anlaşma ve kararlar, birleşme ve devralmalar, bir şirketin tek başına hareket etmesi gibi durumlar söz konusu olabilmektedir. Rekabet Hukuku, bu tür durumların meydana gelmesini önleyerek

[9] Hasan Sabır, "Küreselleşen Dünyada Rekabet Politikası ve Gelişmekte Olan Ülkeler," *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi* 1, no. 1 (2013): 123.

[10] Karakelle, röportaj.

[11] Günay, *Rekabet Hukuku Dersleri*, 23.

rekabeti sağlamaya ve korumaya devam etmektedir.^[12] Bunun mümkün olabilmesi için devletin piyasaya müdahalesi gerekli olmakla birlikte çeşitli düzenlemeler ve kanunlara da ihtiyaç vardır.^[13] Ünlü iktisatçı Adam Smith'in "görünmez el" kuramına göre ise devletlerin piyasalara müdahale etmesine veya piyasalarda rekabetin sağlanması ve korunması için düzenlemeler yapmasına gerek yoktur. Her şey doğal bir döngü içerisinde kendi düzene girmekte ve bu alanda düzenlemeler yapmak sistemi bozmaktadır.^[14]

Rekabet Hukuku düzenlemelerinin dünya genelinde tarihsel sürecine bakıldığında zaman Adam Smith'in "görünmez el" kuramının işe yaramadığının anlaşılmasıyla birlikte rekabet alanında çeşitli düzenlemeler yapılmaya başlanmıştır. Bu düzenlemelerin ilki 1890 yılında "Sherman Act" ile Kuzey Amerika'da hazırlanmıştır.^[15] 21 Mart 1890 yılında Senatör Sherman, ABD Kongresi'nde şu sözleri söyleyerek Rekabet Hukuku konusunda yasal bir düzenlemeye olan ihtiyacı vurgulamıştır:

Bir politik güç olarak krala tahammül edemiyorsak üretimin, ulaştırmanın ve yaşam için gerekli herhangi bir şeyin satışı için de bir krala tahammül etmemeliyiz. Bir imparatora boyun eğmiyorsak rekabeti engelleyecek ve herhangi bir malın fiyatını belirleyecek bir ticari diktatöre de boyun eğmemeliyiz.^[16]

Sherman Yasası'nda başlıca düzenlenen konulardan bazıları uluslararası veya eyaletler arasındaki ticaretin tekelleştirilmesinin para cezası veya hapis cezası ile cezalandırılması olmuştur.^[17] Amerika Birleşik Devletleri'nde daha erken başlayan düzenlemeler, Avrupa Birliği'nde ancak 2. Dünya Savaşı'ndan sonra başlayabilmektedir. Avrupa Birliği'nde Rekabet Hukuku

[12] Günay, *Rekabet Hukuku Dersleri*, 21-28; Mehtap Yıldırım Öztürk ve Çağdaş Evrim Ergün, "Rekabet Hukukunun Önemi," Çakmak Ortak Avukatlık Bürosu (2004), 1.

[13] Günay, *Rekabet Hukuku Dersleri*, 29.

[14] Şaban Esen, "Rekabet Politikası, Rekabet Hukuku ve Rekabet Hukukundan Beklentiler," *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, no. 2 (2010): 2.

[15] Ayata, "Hukukun İktisadi Analizi Çerçevesinde Rekabet Hukuku," 42.

[16] Rekabet Kurumu, "Tanıtım CD'si." (Rekabet Kurumu, Ankara, 2005), CD-ROM.

[17] Rekabet Kurumu, "Tanıtım CD'si."

ile ilgili ilk düzenleme 1957 yılında Roma Antlaşması ile yapılmıştır.^[18] Roma Antlaşması'nın 85. maddesi ve devamında rekabete ilişkin hükümlere de yer verilmiştir.^[19] Ek olarak rekabete aykırı anlaşma, karar ve uyumlu eylemler, hakim durumun kötüye kullanılması, kamu teşebbüsleri ve devlet yardımlarına da yer verilmiştir. Birleşme ve devralmalar konusu ise 1989 yılında Komisyon Tüzüğü ile düzenlenmiştir.^[20] Ayrıca özellikle son yirmi yılda ülkelerin ekonomilerinde meydana gelen hızlı büyümeler, ekonominin birçok alanına hukuki kavramların girmesine aynı zamanda hukuka da ekonominin birçok kavramının dahil olmasına yol açmıştır.^[21] Bu yeni ekonomik ayaklanma iktisatta var olan rekabet kavramını değiştirmiş ve artık sadece ürünün veya hizmetin fiyatına değil aynı zamanda ürünün performans parametrelerine de bakılması gerekmektedir.^[22] Ekonominin ilerlemesi ve hukukun da ekonominin içine iyice işlenmesiyle beraber rekabet kavramı da bugünkü hâlini almıştır.

B) TÜRKİYE'DE REKABET HUKUKU İLE İLGİLİ İLK DÜZENLEMELER

Rekabet kavramı ve Rekabet Hukuku, Türkiye'de 1970'li yıllar ile birlikte gelişmeye başlasa da uzun bir süre boyunca herhangi bir yasal düzenleme yapılmamıştır. Bunun yanı sıra 1982 Anayasası'na kadar da önemli ölçüde bir gelişme kaydedilmemiştir. İlk olarak, 1971 yılında Ticaret Bakanlığının hazırlamış olduğu tüketicinin korunması ve piyasanın düzenlenmesi hususunda kanunlaşmayan tasarılar hazırlanmıştır.^[23] 1975 yılında ticaretin düzenlenmesi ve tüketicinin korunmasına dair, 1980 ve 1981 yıllarında

---

[18] "Avrupa Birliği Yasal Çerçeve," Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu, erişim 2 Nisan 2020, <https://www.avrupa.info.tr/tr/avrupa-birligi-yasal-cerceve-109>.

[19] Devlet Planlama Teşkilatı, *Avrupa Topluluklarını Kuran Temel Antlaşmalar (AKÇT, AET, AAET)-I*, a2.1.

[20] Rekabet Kurumu, "Tanıtım CD'si."

[21] Murat Can Baykal, "Hukuk-Ekonomi İlişkisi ve Ekonomi Hukuku Üzerine," 78.

[22] Yüksel Bayraktar ve Halil İbrahim Kaya, "Yeni Ekonomi ve Değişen Rekabet Anlayışı: Karşılaştırmalı Bir Analiz," *Bilgi Ekonomisi ve Yönetim Dergisi*, no. 1 (2016): 90.

[23] Karakelle, "Rekabet Kurumu 20 Yaşında."

ise ticarete dürüstlüğün korunmasına dair düzenlemeler yapılmıştır.^[24] Bu gelişmelerin ardından ilk defa 1982 Anayasası'nın 167. maddesinde şöyle bir düzenleme yer almıştır:

Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Cumhurbaşkanına yetki verilebilir.

Bu düzenleme ile birlikte açıkça görüldüğü üzere, devletin tekelleşmeyi ve kartelleşmeyi önlemesi istenmiş, bunun yanında para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının da sağlıklı işlemlerini sağlayan ve geliştiren tedbirler alması gerektiği belirtilmiştir. Müteakiben 1983 ve 1984 yıllarında kartel yasağı, tekeller ve piyasaya hakim teşebbüsler hakkında düzenlemeler yapılırken 1984 yılının Kasım ayında rekabeti sınırlayan anlaşmalar ve uygulamalar hakkında kanun tasarısı oluşturulmuş ve bu tasarı 1984 yılındaki Genel Kurula kadar gidip görüşülmüştür.^[25] Aynı zamanda bu çalışmalar 1987'deki Genel Kurul'da da görüşülmüş fakat 1987 yılında yapılan seçimler nedeniyle yeni meclis seçilince tasarı olduğu gibi ilgili bakanlığa geri gönderilmiştir.^[26] 1984 yılının Kasım ayında hazırlanan metin 1990 yılında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından yeniden gündeme gelse de yine kanunlaşmamıştır.^[27] Avrupa Birliği'ne uyum süreci çerçevesinde 1990'lı yıllara girilmesiyle birlikte Rekabet Hukukunun gelişim süreci hızlanmaya başlamıştır.

---

[24] Karakelle, röportaj.

[25] Karakelle, röportaj.

[26] Mehmet Akif Ersin, röportaj Sena Sasani, *Skype*, 26 Mart 2020.

[27] Karakelle, röportaj.

C) 4054 SAYILI REKABETİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN VE KANUNUN HAZIRLANMA SÜRECİ

1964 Ankara Antlaşması ile başlayan Türkiye – Avrupa Birliği ilişkileri, 1987 yılında Türkiye'nin üyelik başvurusu ile devam ederken bu ilişkiler çerçevesinde Avrupa Birliği'ne uyum sağlamak amacıyla Rekabet Kanununun hazırlanma süreci gitgide hız kazanmıştır. 1992 yılında hazırlık komisyonu kurulmuş ve bu komisyonda Prof. Dr. Nurkut İnan, Prof. Dr. Erol Katırcıoğlu, Prof. Dr. Yılmaz Aslan, Dr. Ateş Akıncı, Prof. Dr. Gamze Aşçıoğlu Öz, Prof. Dr. Hurşit Güneş ve Av. Mehmet Akif Ersin^[28] yer almıştır. Müsteşar Ersen Yavuz ise bu komisyonun başı olmuştur. Kanun metni, Sanayi ve Ticaret Bakanı Tahir Köse'nin döneminde tasarlanmış, zamanın Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Erdal İnönü de önemli destek vermiştir.^[29]

Komisyon, 25 Mart 1992 tarihinde Abant'ta bir otelde iki günlük bir çalışma neticesinde 4054 sayılı Kanunu ana hatlarıyla oluşturmuştur. Bu iki günlük çalışma boyunca yaşanan en önemli tartışmalar Prof. Dr. Yılmaz Aslan ve Prof. Dr. Nurkut İnan'ın Avrupa Birliği Rekabet Hukuku düzenlemelerinin esas alınmasını istemesi, buna karşın Dr. Ateş Akıncı'nın Amerikan modelini savunması üzerine olmuştur.^[30] İki sistem arasındaki temel farklar, Amerikan ekolünün maddi vaka ve iktisadi analiz bazlı, dosya seçiminde daha titiz; Avrupa Birliği ekolünün ise stratejik Rekabet Hukuku politikası ile şekillenen ve daha müdahaleci bir rol sergilemesidir.^[31] Nihayetinde, “*ağırlıklı olarak Avrupa Birliği olmak üzere Amerikan Hukukundan da birtakım esintiler taşıyan bir metin*” ortaya çıkmıştır.^[32] Metnin anayasal dayanağı, Anayasa'nın kartelleri yasaklayan 167. maddesi oldu, ancak girişim özgürlüğünü düzenleyen 48. maddenin de kanuna anayasal dayanak olduğunu savunanlar çıkmıştır.^[33]

[28] Ersin, röportaj.

[29] Karakelle, röportaj.

[30] Ersin, röportaj.

[31] Gönenç Gürkaynak, röportaj Sena Sasani, *Skype*, 17 Mart 2020.

[32] Ersin, röportaj.

[33] “4054 Sayılı Kanun/ Kanunun Genel Gerekçesi,” Rekabet Kurumu resmi sitesi, erişim 13 Mart 2020, <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Mevzuat/4054-sayili-kanun/>

Hazırlanan bu taslak metin; birçok gazeteye, üniversitelere, sanayi odalarına incelenmek ve görüş alınmak üzere gönderildiyse de dönemin Türkiye'si için yabancı ve teknik bir konu olması sebebiyle pek yapıcı dönüşler alınmamıştır.^[34] Konuyla ilgilenen İstanbul Ticaret Odası, bir sempozyum düzenleyerek Avrupa Birliği Rekabet Genel Müdürlüğünden çağırdığı konuşmacılar sayesinde taslağın tartışılmasını ve incelenmesini sağlamıştır. Ardından kanunlaşma için gereken resmi prosedürün tamamlanması için gerekli mercilere yollanarak uygun görüş alınmıştır.^[35] 1993 yılında kanunun taslağı Meclis'e gönderilmiş ve 1993-1994 yıllarında Meclis'te birçok komisyonda görüşülmüştür.^[36] Sürecin sonunda, 7 Aralık 1994 tarihinde Mehmet Döner'in Sanayi ve Ticaret Bakanı olduğu dönemde kanunlaşan bu metin, diğer bir deyişle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (RKHK), 13 Aralık 1994 Salı günü 22140 sayılı Resmi Gazete'nin Yasama Bölümü'nde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.^[37]

Rekabet Kurumunun ilk başkanı Prof. Dr. Aydın Ayaydın bir konuşmasında bu Kanunun Avrupa Birliği'ndeki ülkelerin rekabet yasaları ile son derece uyumlu olduğunu söyleyerek yasanın çağdaşlığını ve serbest rekabet ortamı sağlamayı amaçladığını belirtmiştir.^[38] 65 maddeden oluşan bu Kanun, rekabete ilişkin olarak üç temel düzenleme getirmiştir. Birincisi, rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yasaklanması; ikincisi, hakim durumun kötüye kullanılmasının yasaklanması; üçüncüsü ise belirli bir büyüklüğün üzerindeki birleşme ve devralma, diğer bir deyişle yoğunlaşma işlemlerinde Rekabet Kurumundan izin alınması gerektiği ile ilgili olmuştur. Kanunun amacı, Kanunun 1. maddesinde şu şekilde açıklanmıştır:

---

kanunun-genel-gerekçesi.

[34] Ersin, röportaj.

[35] Ersin, röportaj.

[36] Ersin, röportaj.

[37] T.C. Resmî Gazete, 13 Aralık 1994, Sayı: 22140.

[38] "Rekabet Kurumu'nun Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Türk Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun AB ve AB'ye Üye Ülkelere Mukayesesi toplantı ve paneli", Rekabet Kurumu, Ankara, 5 Mart 1998, 1.

Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır.

Devamında Kanun'un kapsamının yanında tanımlara ilişkin bir madde de yer almış ve 20. madde ile Rekabet Kurumu adında bir kurumun kurulması da öngörülmüştür.

Türkiye'de Rekabet Hukuku rejimi ile Avrupa Birliği'nde Rekabet Hukuku rejimi kağıt üzerinde oldukça benzer olmalarına rağmen Türkiye'deki Rekabet Hukuku uygulamasında çok farklı hassasiyetler meydana çıkabilmektedir. Örneğin, Avrupa Birliği'nde ve Türkiye'de, mevzuatta yıkıcı fiyatlandırma olsa da Türkiye otoritesi bugüne kadar daha az iktisadi analizle birlikte, daha çok yıkıcı fiyatlandırma enstrümanını kullanmıştır. Bu nedenle Avrupa Birliği mevzuatı ile aynı olmasına rağmen, Türkiye'de yıkıcı fiyatlandırma anlamında daha bilinçsiz bir uygulama göze çarpmıştır. Aynı durum fahiş fiyatlandırma dosyaları için de söylenilmektedir. Avrupa Birliği'nde doğru-
dan fiyat bazlı uygulama oldukça az görünmesine rağmen Türkiye'de dijital pazarlarda dahi bu görülebilmektedir ve bu durumun dünyada başka bir örneği yoktur. Kısaca rekabet yasaları Avrupa Birliği ile son derece uyumlu olmasına rağmen, uygulamada farklılıklar olabilmektedir.^[39]

II. 4054 SAYILI KANUN İLE KURULMASI ÖNGÖRÜLEN REKABET KURUMUNUN KURULUŞU

1994 yılında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 20. maddesinde Rekabet Kurumu isimli bir kurumun kurulması öngörülmüştür ancak dönem içerisindeki koalisyon hükümetlerinin birbirleriyle anlaşamamasından kaynaklı siyasi istikrarsızlıktan ötürü kurumun direkt faaliyete geçmesi mümkün olmamıştır. Kurumun kurulduğu yıllar ve öncesindeki Türkiye ekonomisi ve kurumun yürüttüğü amaç birbiriyle her zaman bağlantılı olmuş ve kurumun bağımsız idari otorite olarak faaliyet göstermesini sağlamıştır.

---

[39] Gürkaynak, röportaj.

A) REKABET KURUMUNUN KURULUŞ AMACI

Rekabet Kurumu öncelikli olarak, mal ve hizmet marketlerinde rekabetin korunması için yasal bir dayanak hazırlanması ve serbest rekabet ortamının sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla kurulmuştur.^[40] Kurumun kuruluşu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun metninin 20. maddesinde öngörülmüştür:

Mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanunun uygulanmasını gözetmek ve Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz idarî ve malî özerkliğe sahip Rekabet Kurumu teşkil edilmiştir.

Bu Kanun maddesi ile birlikte Rekabet Kurumunun ortaya çıkış amacı açıkça belirtilmiştir. Bunun yanı sıra tekelleşmeyi önlemek de kurumun önde gelen amaçlarından biri olmuştur. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun metninin ilk maddesinde yer alan,

“Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır”

ifadesi de Kanunun uygulayıcısı konumundaki Rekabet Kurumunun amaçlarını açıkça belirterek Kurumun kuruluş felsefesini de ortaya atmıştır.

Rekabet Kurulunun vermiş olduğu “Yaysat” kararı, kurumun ortaya çıkış amacını, faaliyetlerini ve piyasaya etkisini ortaya koymaktadır. Bu karar sayesinde dağıtım şirketlerinin gazete satış büfelerini tekelleştirmesi ve bu şirketlerin anlaşmalı oldukları büfelerde sadece kendi yayınlarının satılmasına ilişkin zorlamanın önüne geçilmiş, rekabete aykırı bulunan bu davranıştan ötürü idari para cezası yaptırımını uygulanmıştır.^[41] Böylece her satış noktasında her gazetenin satılabilir olması sağlanmıştı. Bu uygulama sayesinde artık tüketiciler istedikleri gazeteyi seçme hakkına sahip olurken, gazeteler arasındaki rekabet sağlıklı olarak artmış ve okuyucuya ulaştırmak istedikleri

[40] K. Eren Gönen, “Bağımsız İdari Otorite Olarak Rekabet Kurumu,” *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, no. 7 (2003): 3.

[41] Karakelle, röportaj.

haberleri daha iyi yazmaları sağlanmıştır ve böylece tüketici de daha iyi olan gazeteyi alma fırsatı bulmuştur. Bu karar çerçevesinde hem tüketici hakları korunmuş ve özgürleştirilmiş hem de yazılı basın kuruluşlarının rekabeti artırarak daha iyi olmaları dolaylı olarak sağlanmıştır.

B) BAĞIMSIZ İDARİ OTORİTE OLARAK REKABET KURUMU

Bağımsız idari otorite kavramı, özelleştirme kavramı ile birlikte ortaya çıkmıştır; çünkü özelleştirme ile birlikte devletin elini çektiği alanlardaki boşlukları dolduracak kurumlara ihtiyaç duyulmuştur. Bağımsız idari otoriteyi oluşturan kelimelerin her biri, aslında bağımsız idari otoritelerin özelliklerini yansıtmaktadır. “Bağımsız” kelimesi yürütmeye karşı bağımsızlığı, “idari” kelimesi kamu tüzel kişiliğini, “otorite” ise bunların düzenleyici kararlar aldıklarını göstermektedir.^[42]

Bağımsız idari otoritelerin kurumsal özerkliğinin olması çok önemlidir. Kurumun bağlı olduğu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun 20. maddesinde bu durum açıkça şöyle ifade edilmektedir:

Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık, Gümrük ve Ticaret Bakanlığıdır.

Kurum görevini yaparken bağımsızdır.

Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun nihaî kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Bağımsız olması için tavizde bulunmayan Rekabet Kurumunu bu kanun maddesi destekler niteliktedir. Ayrıca, üyelerin görev süresi güvencesinin olması, yeniden seçilme şanslarının bulunmaması ve uzun görev süreleri de kurumun bağımsızlığını sağlamaya yönelik düzenlemelerden olmuştur.^[43] Kurumsal özerkliklerinin yanında mali olarak tamamen siyasete bağlı olmalarını önlemek için faal oldukları sektörlerden ve idari para cezalarından elde ettikleri bir gelirleri vardır ve bütçeleri özel bütçe şeklinde düzenlenir. Kurumun bütçesinin denetimini Sayıştay yapar.^[44] Bu denetlemeler

[42] Tan, *İdare Hukuku*, 194.

[43] Tan, *İdare Hukuku*, 203.

[44] Tan, *İdare Hukuku*, 200.

kapsamında yıllık olarak “Düzenlilik Denetim Raporu” Sayıştay tarafından hazırlanır ve açıklanır.^[45]

Karar alma mekanizmaları genelde kurul biçiminde örgütlenmiştir ve bağımsız idari otorite olan Rekabet Kurumunun bağımsız ve tarafsız karar organı Rekabet Kuruludur.^[46] Organizasyon olarak Kurum Başkanlığı; Kurul Başkanı, İkinci Başkan ve iki adet Başkan Yardımcısından oluşur.^[47] Ayrıca kurum içerisinde yetkileri gerek teşebbüslerin gerekse kurumların her türlü evrak ve belgesini inceleme hakkına sahip uzmanlar bulunur.^[48] Kurum yapısal ve fonksiyonel özellikleri itibari ile 4054 sayılı Kanun metnin 22. maddesine göre biri Başkan biri İkinci Başkan olmak üzere Cumhurbaşkanı tarafından atanan toplam yedi üyeden oluşur. (Bkz. Ek 1)

Rekabet Kurumu, rekabeti koruma işlevini bağımsız idari otorite olarak yerine getirir.^[49] Fonksiyonel özelliklerine bakıldığında denetleme, düzenleme ve yaptırım uygulama yetkisi vardır. Gelen şikâyet ve ihbarlar üzerine inceleme yürütebilir, gerekli gördüğü takdirde teşebbüslerden ve kamu kuruluşlarından bilgi isteyebilir, ihlale ilişkin ciddi bulgular bulunduğu takdirde soruşturma açabilir ve bu soruşturmanın sonucunda şirketlere idari para cezası verebilir.^[50] İsmail Atalay Yolcu, kurumun re'sen soruşturma başlatma yetkisi olduğunu aynı zamanda şikâyet olduğu takdirde kurum uzmanlarının ilk görüş bildirme hakkına sahip olduğu ve bu aşamanın idare hukukunun işleyişine dayanarak birçok kurum tarafından uygulandığını belirtmiştir.^[51] Aynı zamanda Rekabet Kurulu ciroları belirli bir eşiği geçen şirketlerin birleşme ve devralmalarını inceler ve bu inceleme sonucunda ilgili

[45] *Rekabet Kurumu 2018 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu*, (Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı, Eylül 2019).

[46] Nagehan Talat Aslan, “*Yönetimin Yeni Yapıtaşları Bağımsız İdari Otoriteler: ‘Yavru Leviathanlara Doğru’*”, (Sosyal Siyaset Konferansları, no. 59, 2010, s. 26).

[47] Rekabet Kurumu, “Tanıtım CD’si ‘Başkanlık’.”

[48] Rekabet Kurumu, “Tanıtım CD’si ‘Uzmanların Yetkileri’.”

[49] Asım Taha Toftar, “Rekabet Kurumunun İnceleme ve Karar Verme Usulü,” (Yüksek Lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, 2012), 12.

[50] Rekabet Kurumu, “Tanıtım CD’si ‘Kurumun Yetkileri Nelerdir?’”.

[51] İsmail Atalay Yolcu, röportaj Doruk Karaman, *Mail*, 19 Mart-2 Nisan 2020.

işlemin rekabet koşullarını daraltıp daraltmadığına karar verir. Kurul, işleme izin verilebileceği gibi işlemi yasaklayabilir ya da işleme koşul getirebilir. Özelleştirmelerin rekabetin korunması açısından değerlendirmelerini ve denetlemelerini yapar.

III. 1997 SONRASI DÖNEMDE REKABET KURUMUNUN FAALİYETLERİ

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile kurulması öngörülen ve bu kanunun uygulanmasından sorumlu kurum olarak kurulan Rekabet Kurumu 1997 yılı itibarıyla çalışmalarına başlamıştır. Kurumun ilk başkanlığını Prof. Dr. Aydın Ayaydın yürütmüştür. İlk zamanlarda halkın yeterince benimseyememesi, iş sahiplerinin ise piyasanın zaten çok rekabetçi olduğunu söyleyerek direnmesi sebebiyle zor kabul edilen Rekabet Kurumu, günümüzde Rekabet Hukuku uygulamalarını yürütmeye devam etmektedir.^[52]

A) REKABET KURUMUNUN İLK BAŞKANLARI VE KURUMA KATKILARI

27 Şubat 1997 tarihinde Rekabet Kurulu Başkan ve Üyelerinin seçim ve atanmalarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, Resmi Gazete’de yayımlanmış, ardından 5 Mart 1997’de Rekabet Kurumu kurul üyeleri yemin etmişlerdir.^[53] 5 Kasım 1997’de Rekabet Kurumu teşkilatını oluşturarak faaliyete geçtiğini duyurmuştur ve kurumun faaliyete hazır hâle gelmesiyle birlikte 1997 Mart’ında Rekabet Kurumu Kurucu Başkanı olarak Prof. Dr. Aydın Ayaydın atanmıştır.^[54] Kanunda kurulun başkanlığı ile ilgili yapılan düzenlemeye göre, “*Kurul Başkanı, İkinci Başkanı ve üyelerinin görev süreleri altı yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir*”.^[55] 1999 yılının Ocak ayında kurumdaki ayrılıp milletvekili olana kadar kuruma birçok katkıda bulunmuştur. İki yıllık görev süresince Prof. Dr. Aydın Ayaydın başkanlığında kurumun temellerini atan mevzuat oluşturulmuştur.^[56] İlk mevzuat ile birlikte tebliğler

[52] Gürkaynak, röportaj.

[53] Karakelle, “Rekabet Kurumu 20 Yaşında.”

[54] Karakelle, röportaj.

[55] “4054 Sayılı Kanun/ Kanunun Genel Gerekçesi,” Rekabet Kurumu resmi sitesi.

[56] Karakelle, “Rekabet Kurumu 20 Yaşında.”

ve rehberler hızla hazırlanmıştır.^[57] Bunun yanı sıra bu dönemde kurumun fiziki altyapısı yani binaları, lojmanları oluşturulmuştur.^[58]

Prof. Dr. Aydın Ayaydın'ın istifa ile görevden ayrılmasıyla kalan süreyi tamamlamak üzere 21 Mayıs 1999 tarihinde Prof. Dr. Tamer Müftüoğlu atanmıştır.^[59] Başkanlığa getirilen Prof. Dr. Tamer Müftüoğlu, Prof. Dr. Aydın Ayaydın'dan kalan dört yıllık süreyi Rekabet Kurumu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik 8. maddesi uyarınca 2003 yılına kadar devam ettirmiştir. Bu dönemde Rekabet Kurumu adına rekabet kültürünü arttırıcı çalışmalar yapılmıştır ve Tamer Müftüoğlu Hürriyet gazetesine verdiği röportajda bu konu ile ilgili olarak rekabet kültürünün yaygınlaşması için oldukça aşama katedildiğini ancak bu konudaki çalışmalarına devam edeceğini belirterek yayın faaliyetlerine ağırlık vereceğini söylemiştir.^[60] Bununla ilgili olarak da kitap, dergi ve broşürler hazırlanmıştır ve ayrıca Prof. Dr. Tamer Müftüoğlu başkanlığında yurt içi ve yurt dışı eğitimler de hız kazanmıştır.^[61] Buna ek olarak perşembe konferansları ve sempozyumlar düzenlenmiştir.^[62]

Prof. Dr. Tamer Müftüoğlu'nun da görevden ayrılmasının ardından kurumun başkanlığını sırasıyla Mustafa Parlak, Prof. Dr. Nurettin Kaldırım, Prof. Dr. Ömer Torlak ve Birol Küle yürütmüştür.^[63] Bu dönemlerde de rekabet düzenlemeleri gelişerek ilerlemeye devam etmiş, birçok önemli karar alınmıştır.

B) REKABET KURULUNUN VERDİĞİ İLK KARARLAR VE ETKİLERİ

Rekabet Kurumu kurulduğu 1997 yılından bu yana yapılan başvurular ve kendi denetimleri çerçevesinde piyasayı düzenleme adına birçok karar

[57] Karakelle, röportaj.

[58] Karakelle, röportaj.

[59] T.C. Resmi Gazete, 29 Mayıs 1999, Sayı: 23709.

[60] "Rekabet Sözcüğü Geliyor", *Hürriyet*, 12 Haziran 1999.

[61] Karakelle, röportaj.

[62] Karakelle, "Rekabet Kurumu 20 Yaşında."

[63] Karakelle, "Rekabet Kurumu 20 Yaşında."

almıştır. Bu kararlar, “*piyasa aktörleri ve nihai olarak tüketiciler üzerinde önemli etkiler ve sonuçlar*” yaratmıştır.^[64] Kurul, 20 Kasım 1997 tarihinde ilk kararını vermiştir ve bu karar, 12 Kasım 1998 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Kararda bahsi geçen başvuru, Antalya Fırıncılar Odası yöneticileri ve birtakım fırın işletmecilerinin zam taleplerinin reddedilmesi üzerine ekmek dağıtımını durdurmaları ve böyle yaparak da Rekabetin Korunması Hakkında Kanuna aykırı davranışları üzerine Tüketiciyi Koruma Derneği Antalya Derneğinin, Rekabet Kurumuna başvurması üzerine olmuştur.^[65] Ayrıca İstanbul Fırıncılar Odasının korsan fırınların ve İstanbul Halk Ekmek Fabrikaları’nın haksız rekabeti oluşturduğunu düşünmeleri üzerine Kurumun ilk zamanlarında yazılı bir açıklama yapmışlardır.^[66] Bu olay ise kurumun kurulduğu dönemde halkın az da olsa rekabet kavramına karşı bir bilinç sahibi olduğunu göstermektedir.

Bunun akabinde Kurum 1998 yılında, TEDAŞ’a (Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.) ait 19 bölgedeki elektrik dağıtım tesislerinin özel teşebbüslere devri sırasında yapılmış olan imtiyaz sözleşmelerinin tekel hakkı veren hükümlerini kaldırarak tüketicilerin istedikleri şirketten elektrik alabilmelerini sağlamıştır.^[67] Toplam 4 başlık hâlinde yayımlanan karara göre TEDAŞ ve şirketler arasında imzalanacak anlaşmalarda sabit fiyat uygulamasının kaldırılması kararı da alınmıştır.^[68] Bu kararın sonucunda artık tüketiciler sadece bir teşebbüsten değil seçtikleri teşebbüslerden farklı fiyatlarla elektrik alabilme şansına sahip olmuşlardır.

Bunların aksine, Kurumun kurulduğu dönemde alınan faydalı kararlara rağmen Rekabet Hukukunun pratikte uygulanması iş çevrelerinden tepki toplamıştır. İş sahipleri, ülke içinde bir birlik olması gerektiğini ancak bu şekilde yurt dışı ile rekabet edilebileceğini ve Rekabet Kurumu ve Hukukunun gerekli olmadığını savunmalarına rağmen Rekabet Kurumu, Rekabet Hukuku uygulamasında ciddi bir irade gösterse de sektörleri itibariyle özel durumu olduğunu, Rekabet Kurumu uygulamaları için doğru bir zaman

---

[64] Yolcu, röportaj.

[65] T.C. Resmi Gazete, 12 Kasım 1998, Sayı: 23521.

[66] “Fırıncıların Tepkisi”, *Hürriyet*, 6 Ağustos 1999.

[67] Karakelle, röportaj.

[68] “Elektrik Dağıtım İhalelerine Rekabet Kurumunda Onay”, *Hürriyet*, 17 Ekim 1998.

olmadığını, devletin ticari işlemleri büyük ölçüde regüle ettiğini iddia eden iş sahipleri vardı. Rekabet Kurumu Kararları, devletin bir eliyle yaptığını bir eliyle bozmak olarak nitelendiriliyordu fakat tüm bunlara rağmen bu durum iş sahipleri tarafından zamanla aşıldı.^[69]

Rekabet Kurumu kararlarının tüketiciye, şirketlere ve piyasaya birçok etkisi olmuştur. Tüketicinin istediği ürünü seçip alması için elinden geleni yapan kurum, kararları doğrultusunda bunu açıkça göstermiştir. Tüketicinin bir mal veya hizmeti almak için başka bir mal veya hizmeti almaya zorlanması teşebbüsler için hakim durumun kötüye kullanılmasına bir örnek teşkil etmektedir.^[70] Hakim durumu kötüye kullanma, tüketici için olumsuz şartlar yaratabilmektedir. Hâkim durum oluşturma veya hâkim durumu güçlendirmek için birleşme ve devralmalar yapmak kurumca yasaklanmıştır.^[71] Bunun hem tüketiciler hem de teşebbüsler üzerinde çok büyük bir etkisi olmuştur. Bir yandan tüketiciler için bağımlılık zorunluluğu ortadan kalkmış öte yandan teşebbüsler için ise haksız bir büyümenin gerçekleşmesi engellenmiştir. Kurumun tüketici ve teşebbüsler arasındaki ilişkiyi düzenlemesi sonucu piyasaya olan etkisi yadsınamaz derecede fazladır. Kurumun asli görevli olan rekabetin güvenle sağlanması teşebbüslerin tüketiciye en uygun fiyatla en kaliteli olan ürünü temin etmesi ile gerçekleşebilmiş, bunu yapmak için ise teşebbüsler birçok yenilikçi ürün piyasaya sunmuş, inovasyon faaliyetleri gerçekleştirmiş ve bunun sonucunda yüksek verimlilik ortaya çıkarak beraberinde güçlü bir piyasayı ve ekonomik refahı getirmiştir.^[72] Rekabetin çokça olduğu bir düzen yaratmaya çalışan Kurum böylece hem piyasanın hem de piyasa aktörlerinin güçlenmesini sağlamıştır.

---

[69] Gürkaynak, röportaj.

[70] *05.11.1997–31.12.1999 tarihleri arasındaki 26 aylık döneme ilişkin faaliyet raporları*, Ankara, Rekabet Kurumu.

[71] *05.11.1997–31.12.1999 tarihleri arasındaki 26 aylık döneme ilişkin faaliyet raporları*, Ankara, Rekabet Kurumu.

[72] *Rekabet Kurumu 2019 Yıllık Raporu*, (Ankara: Rekabet Kurumu, Şubat 2020), 7.

C) GÜNÜMÜZ REKABET HUKUKU VE REKABET KURUMU

Günümüzde artık Türkiye’de Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun düzenlemeleri içselleştirilmiştir. Halk ve şirketler niçin bu düzenlemelere ihtiyaç duyulduğunu anlamaya başlayarak ilk yıllarda gösterdikleri tepkilerden vazgeçmişlerdir.^[73] Bununla birlikte dünyada yaşanan gelişmelerle Rekabet Kurumunun görev alanıyla ilgili birçok değişiklik yapılmış ancak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun ana maddeleri varlığını korumaya devam etmiştir. Yine de Kurumun inceleme ve karar verme usulleri açısından büyük değişimler yaşanmamış, yalnızca gitgide daha somut ve belirgin bir duruma gelmiştir. Kanuna ve rekabet olgusuna ilişkin yeterli bilgi ve tecrübe ile birlikte Rekabet Kurumu daha istikrarlı kararlar vermeye başlamıştır.^[74] Rekabet Kurumu kuruluşundan bu yana faaliyet gösterdiği 1997 yılından 2015 yılı sonuna kadar toplam 236 soruşturma sonuçlandırmıştır.^[75] Buna karşın, yalnız 2019 yılında 312 dosya sonuçlandırılmıştır.^[76] Bu da Kurumun geçmişten bu yana tüketicinin korunması ve ekonominin gelişmesi amacıyla faaliyetlerini aktif bir biçimde sürdürdüğünü göstermektedir.

Günümüzde verdiği kararlar açısından farklı sektörlere de müdahil olan Kurum, internetin gelişmesiyle ve bununla beraber farklı pazarların açılmasıyla kendini yenilemiş ve bunlar üzerine de emsal teşkil edecek kararlar vermiştir. Kurumun günümüze en yakın ve en etkili olan internet sitesi kararlarından birisi “*Booking.com*” kararıdır. Turistik tesis işletmecilerinin bahsi geçen site dışındaki diğer sitelere yüksek fiyat yazması sonucunda konaklama fiyatlarının yüksek olduğu ve sitenin haksız rekabet oluşturduğu kararına varılmış teşebbüse gereken idari para cezası verilmiştir.^[77] Ayrıca kurum, teknolojinin beraberinde getirdiği yeniliklere kararlarında uyum sağladığını açıkça göstermiştir. Kurum, 2019 yılında “*Google’a*” ürettikleri Android işletim sisteminin pazarda haksız rekabet oluşturduğu gerekçesiyle

[73] Gürkaynak, röportaj.

[74] Yolcu, röportaj.

[75] Rekabet Kurumu, *Tüketiciler için Rekabet Hukuku Hepimiz için Rekabet*, (Ankara: Rekabet Kurumu, 2017), 3.

[76] *Rekabet Kurumu 2019 Yıllık Raporu*, 4.

[77] Karakelle, röportaj.

93 milyon lira idari para cezası uygulamıştır.^[78] Kurumun 2001 yılında verdiği, cep telefonu operatörü teşebbüslerinin cep telefonu cihazlarını yalnızca kendi sim kartları ile çalışacak şekilde şifrelemelerinin önüne geçen “sim kilit” kararı da dönemin teknolojik şartları göz önüne alındığında çok etkili bir karar olmuştur.^[79] Aynı mahiyette 18 yıl sonra verdiği *Google* kararı da kurumun değişimlere ayak uydurduğunu açık bir şekilde göstermiştir.

Her ne kadar kurumun *Google* kararı, Kurumun değişimlere ayak uydurduğunun bir göstergesi olsa da Kurumun asıl amacı olan rekabetin sağlanarak ve korunarak ekonominin güçlendirilmesi misyonundan uzaklaşmıştır. Türkiye pazarı, genç ve dinamik yapısının beraberinde getirdiği büyüme imkânları sayesinde *Google* için önemli bir pazar hâline gelmiştir.^[80] Pazar olanakları açısından *Google* için verimli olanakları olan Türkiye, bu şirketten tahsil edeceği vergilerle önemli bir ekonomik gelir sağlayabilecekken kurumun verdiği bir karar üzerine ülke ve teşebbüs arasında ikili ilişkilerde bir zedelenme olmuş, gelecekteki kârlı yatırımların yapılması güç hâle gelmiştir. Bu karar sonucunda kurum, ekonominin gelişmesi üzerine olan çabalarından taviz vermiştir.

Başka bir olaya bakıldığında, halihazırda Milliyet ve Vatan gazetelerini bünyesinde bulunduran Demirören Holding AŞ'nin Mart 2018'de Doğan Medya Grubunu satın alması durumunda “*yeni bir hakim durumun yaratılacağı veya mevcut hakim durumun güçlendirileceği*” endişelerine rağmen^[81] Rekabet Kurumu bu satın almaya onay vermiştir.^[82] Bu konuda CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, “*Rekabet Kurumunun doğru ve tarafsız karar*

[78] “Google rekabet ihlalleri nedeniyle büyük cezalar ödedi,” *Sözcü*, 20 Aralık 2019.

[79] Karakelle, röportaj.

[80] “Rekabet Kurumu'nun Google kararı yerinde mi?” Bloomberg, erişim 21 Mayıs 2020, <https://www.bloomberght.com/rekabet-kurumu-nun-google-karari-yerinde-mi-2242242>.

[81] “Rekabet Kurumu'ndan Doğan Medya açıklaması,” Sputnik Türkiye, erişim 24 Mayıs 2020, <https://tr.sputniknews.com/ekonomi/201803261032784185-rekabet-kurumu-dogan-medya-demiroren>.

[82] “Doğan Medya'nın Demirören'e satışına onay,” NTV, erişim 24 Mayıs 2020, <https://www.ntv.com.tr/ekonomi/son-dakika-dogan-medyanin-demirorene-satisina-onay,Ly5jtdiPA0-Fmw6CUiWsg>.

vermesi durumunda bu satışa izin vermemesi gerekir. Bu satıştan endişeliyiz” demiştir.^[83] Dolayısıyla, bu iki olay göz önünde tutulduğunda, kurumun zaman zaman amacının dışına çıktığı yorumu yapılması yerinde olacaktır.^[84]

Öte yandan, 2020 yılında COVID-19 salgınının dünyada etkisini iyice arttırmasıyla beraber piyasada belli ürünlere olan talep oranı artmış ve bazı kurumlar temizlik, hijyen gibi belli kategorilerdeki ürünlerde fahiş fiyat artışına gitmişlerdir. Kurum, re’sen soruşturma başlatma yetkisine sahip olduğu için olaylara anında müdahale etme özgürlüğünü de kazanmıştır. Bunun üzerine kurum, 29 teşebbüs hakkında soruşturma başlatmıştır.^[85] Bu, kurumun olaylara çok hızlı müdahale ettiğini ve mevcut kötü koşullardan yararlanmaya çalışan üreticilerin, tüketiciyi çok fazla etkilememesi için attığı hızlı adımlardan birisidir.

Son zamanlarda ise yine COVID-19 salgınının etkisiyle perakende gıda ve temizlik ürünleri ticareti faaliyetinde bulunan zincir marketler ile üretici ve toptancı seviyesinde bulunan teşebbüsler ile ilgili bir soruşturma süreci yürütülmüştür.^[86] Bu süreç, 28 Ekim 2021 tarihinde Rekabet Kurulu tarafından karar bağlanmıştır. Söz konusu kararda, rakip zincir marketlerin aralarında bilgi değişiminde bulunduğu, üretici ve toptancı seviyesindeki satıcıların ise topla-dağıt karteli oluşturmak suretiyle yeniden satış fiyatı belirlemeye gittikleri tespit edilmiştir. Bu noktada, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4. maddesi ihlal edilmiş olmaktadır. İlgili teşebbüslere 2.7 milyar Türk Lirası idari para cezası verilmiştir ve bu ceza

---

[83] Özdemir Özge, “Doğan Holding hisseleri neden yüzde 70 arttı?”, BBC, erişim 23 Mayıs 2020, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-43513139>.

[84] “CHP: Rekabet Kurumu Onay Vermemeli,” *Cumhuriyet*, 22 Mart 2018; “Demirören’ e Onay Çıktı,” *Cumhuriyet*, 8 Mayıs 2018.

[85] “Rekabet Kurumu’ndan 29 firmaya soruşturma,” *Hürriyet*, erişim 8 Mayıs 2020, <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/rekabet-kurumundan-29-firmaya-sorusturma-41512373>.

[86] “Rekabet Kurulu’nun Zincir Marketler ve Tedarikçileri Hakkındaki Kararı,” Erdem & Erdem, erişim 31 Mart 2022, <https://www.erdem-erdem.av.tr/bilgi-bankasi/rekabet-kurulunun-zincir-marketler-ve-tedarikcileri-hakkındaki-karari>.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırı davranışlara karşı Kurumun caydırıcı yaptırımlar uyguladığını göstermektedir.^[87]

SONUÇ

Dünyada on dokuzuncu yüzyılın sonunda başlayan Rekabet Hukuku düzenlemeleri, 1970'li yıllarla birlikte Türkiye'de de gelişim göstermeye başlamıştır. 1994 yılında ise 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte yasal bir zemin oluşmuş ancak dönemin siyasi ve ekonomik koşulları Kanunla birlikte kurulması öngörülen Rekabet Kurumunun kurulmasını zorlaştırmıştır. 1997 yılında ise Rekabet Kurumu hazırlıklarını tamamlayarak çalışmalarına başlamıştır. Aslen kuruluş amacı rekabeti korumak ve tekelleşmeyi önlemek olan Kurum, verdiği kararlarla bunu göstermiştir. Bağımsız idari otorite olmasından kaynaklı olarak Kurum, mali özerkliğe ve kurumsal bağımsızlığa sahiptir. Ayrıca düzenleme, denetleme ve yaptırım uygulama yetkisi vardır. Kurumun ilk başkanları Kurum için sağlam bir zemin hazırlama çabasına girmiş, bu kapsamda çeşitli mevzuat ve tebliğler hazırlamış, konferanslar düzenlemiş ve rekabet kültürünün Türkiye'de yaygınlaşmasını ve benimsenmesini sağlamıştır. Kurulduğu dönemde verdiği kararlarla, tüketiciye daha fazla opsiyon sunan kurum, teşebbüslerin de en iyi ürünü en uygun fiyata satmalarını sağlayarak tüketicinin yanında olmuştur. Buna ek olarak, yaptığı regülasyonlarla teşebbüslerin daha iyi hâle gelmesini sağlayarak ekonominin gelişmesini hızlandırmıştır. Günümüzde rekabetin sağlanması için aynı çabayı gösteren Kurum, zaman zaman çizgisinden çıkan, amacıyla bağdaşmayan kararlar verse de çağın gereklerine uyum sağlayan düzenlemeler yapmakta ve teşkilatlanmasını geliştirmektedir.

[87] Rekabet Kurulu, E. 2020/019, K. 2021/747-360, 28.10.2021, <https://www.rekabet.gov.tr/Karar?kararId=82884ab7-9d26-405c-9019-e2b9ee10f2c7>.

KAYNAKÇA

- Aslan Nagehan Talat. “Yönetimin Yeni Yapıtaşları Bağımsız İdari Otoriteler: ‘Yavru Leviathanlara Doğru’.” *Sosyal Siyaset Konferansları*, no. 59, (Temmuz, 2010), 25-49.
- Ayata Zeynep. “Hukukun İktisadi Analizi Çerçevesinde Rekabet Hukuku.” *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi* 4, no. 1, (2014), 35-54.
- Baykal C. Murat. “Hukuk-Ekonomi İlişkisi ve Ekonomi Hukuku Üzerine.” *Ankara Barosu Dergisi* 66, no. 4, (Güz, 2008), 76-87.
- Bayraktar Yüksel ve Halil İbrahim KAYA. “Yeni Ekonomi ve Değişen Rekabet Anlayışı: Karşılaştırmalı Bir Analiz.” *Bilgi Ekonomisi ve Yönetim Dergisi* 11, no. 1, (2016), 89-106.
- Bloomberg. “Rekabet Kurumu’nun Google kararı yerinde mi?.” *Bloomberg*, 18 Aralık 2019. <https://www.bloomberght.com/rekabet-kurumu-nun-google-karari-yerinde-mi-2242242>.
- CNN Türk. “İşte Türkiye’de bugüne kadar kurulan koalisyon hükümetleri...” *CNN Türk*, 14 Temmuz 2015, <https://www.cnnturk.com/turkiye/iste-turkiyede-bugune-kadar-kurulan-koalisyon-hukumetleri>.
- Cumhuriyet. “CHP: Rekabet Kurumu Onay Vermemeli.” *Cumhuriyet*, 22 Mart 2018.
- Cumhuriyet. “Demirören’e Onay Çıktı.” *Cumhuriyet*, 8 Mayıs 2018.
- Cumhuriyet. “Özel Sektör Hedefi Saptırdı Enflasyon Hesaba Uymuyor.” *Cumhuriyet*, 4 Nisan 1998.
- Devlet Planlama Teşkilatı. *Avrupa Topluluklarını Kuran Temel Antlaşmalar (AKÇT, AET, AAET)-I*. Avrupa Topluluğu ile İlişkiler Genel Müdürlüğü, 1993.
- Esen Şaban. “Rekabet Politikası, Rekabet Hukuku ve Rekabet Hukukundan Beklentiler.” *İ.İ.B.F. Dergisi*, Makale: 2, (2010), 1-14.
- Gönen K. Eren. “Bağımsız İdari Otorite Olarak Rekabet Kurumu.” *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 7, no. 2, (Haziran, 2003).
- Günay Cevdet İlhan. *Rekabet Hukuku Dersleri*. Ankara: Yetkin yayınları, 2014.

- Hürriyet. “Elektrik Dağıtım İhalelerine Rekabet Kurumunda Onay.” *Hürriyet*, 17 Ekim 1998.
- Hürriyet. “Fırıncıların Tepkisi.” *Hürriyet*, 6 Ağustos 1999.
- Hürriyet. “Rekabet Kurumu’ndan 29 firmaya soruşturma.” *Hürriyet*, 8 Mayıs 2020, <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/rekabet-kurumundan-29-firmaya-sorusturma-41512373>
- Hürriyet. “Rekabet Sözcüğü Geliyor.” *Hürriyet*, 12 Haziran 1999.
- Özdemir Özge. “Doğan Holding hisseleri neden yüzde 70 arttı?” *BBC*, 24 Mart 2018. <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-43513139>.
- Öztürk Mehtap Yıldırım ve Çağdaş Evrim Ergün. “Rekabet Hukukunun Önemi.” *Çakmak Ortak Avukatlık Bürosu*, (Temmuz, 2004). Erişim 6 Mart 2020. <https://cakmak.av.tr/wp-content/uploads/2019/07/Rekabet-Hukukunun-onemi-Why-is-Competition-Law-Important.pdf>
- NTV. “Doğan Medya’nın Demirören’e satışına onay.” *NTV*, 7 Mayıs 2018. <https://www.ntv.com.tr/ekonomi/son-dakika-dogan-medyanin-demirorene-satisina-onay,Ly5jtdiPA0-Fmw6CUiwWsg>.
- Rekabet Kurumu. *Tüketiciler için Rekabet Hukuku Hepimiz için Rekabet*. Ankara: Rekabet Kurumu, 2017.
- Sabır Hasan. “Küreselleşen Dünyada Rekabet Politikası ve Gelişmekte Olan Ülkeler.” *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi* 1, no. 1, (Kasım, 2013), 121-133.
- Sputnik Türkiye. “Rekabet Kurumu’ndan Doğan Medya açıklaması.” *Sputnik Türkiye*, 26 Mart 2020. <https://tr.sputniknews.com/ekonomi/201803261032784185-rekabet-kurumu-dogan-medya-demiroren/>.
- Tan Turgut. *İdare Hukuku*. Ankara: Turhan yayınevi, 2019.
- Toftar Asım Taha. “Rekabet Kurumunun İnceleme ve Karar Verme Usulü.” Yüksek Lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, 2012.
- Sözcü. “Google rekabet ihlalleri nedeniyle büyük cezalar ödedi.” *Sözcü*, 20 Aralık 2019.

Uygun Ecem Süsoy. “Rekabet Kurulu’nun Zincir Marketler ve Tedarikçileri Hakkındaki Kararı.” *Erdem & Erdem*, (Ocak, 2022). Erişim 3 Mayıs 2022. <https://www.erdem-erdem.av.tr/bilgi-bankasi/rekabet-kurulunun-zincir-marketler-ve-tedarikcileri-hakkindaki-karari>

Diğer Kaynaklar

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu. “Avrupa Birliği Yasal Çerçeve.” Erişim 2 Nisan 2020. <https://www.avrupa.info.tr/tr/avrupa-birligi-yasal-cerceve-109>.

Ersin Mehmet Akif. Röportaj Sena Sasani, Skype, 26 Mart 2020.

Gürkaynak Gönenç. Röportaj Sena Sasani, Skype, 17 Mart 2020.

Karakelle İsmail Hakkı. “Rekabet Kurumu 20 Yaşında, Sunumu.” Rekabet Zirvesi, İstanbul, 3 Kasım 2017.

Karakelle İsmail Hakkı. Röportaj Ahmet Fatih Durmaz, Doruk Karaman, Hazal Eylem Güngör, Salih Deringöl ve Sena Sasani, Rekabet Kurumu, 13 Mart 2020.

Parlak Mustafa. “Rekabet Kurumunun Dünü, Bugünü Ve Yarını Paneli.” Rekabet Zirvesi, 31 Ekim-3 Kasım 2017, Ankara, Rekabet Kurumu, 2018.

Rekabet Kurumu. “Rekabet Kurumu Tanıtım CD’si.” Rekabet Kurumu, Ankara, 2005, CD-ROM.

Rekabet Kurumu. “Rekabet Kurumu’nun Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Türk Rekabet Hukuku ve Rekabet Kurumunun AB Ve AB’ye Üye Ülkelere Mukayesesi Toplantı ve Paneli.” Ankara, 5 Mart 1998.

Rekabet Kurumu resmi sitesi. “4054 Sayılı Kanun.” Erişim 13 Mart 2020. <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Mevzuat/4054-sayili-kanun>.

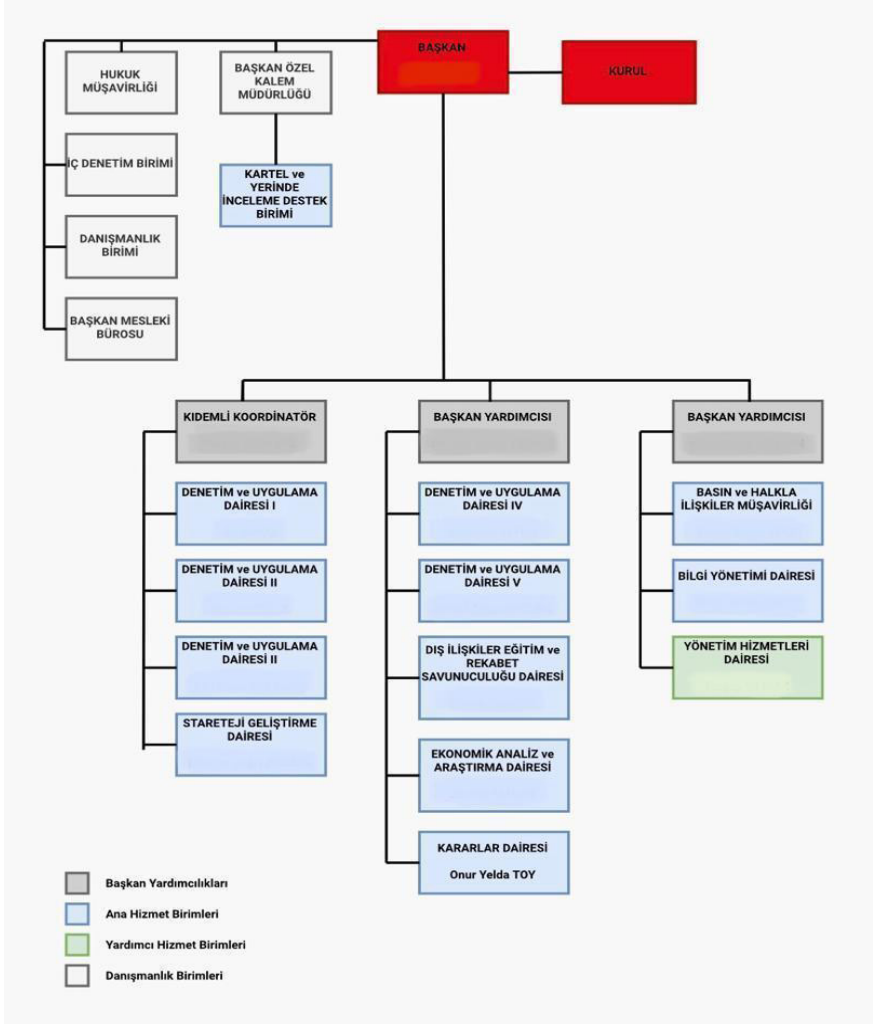
Rekabet Kurumu resmi sitesi. “4054 Sayılı Kanun/ Kanununun Genel Gerekçesi.” Erişim 13 Mart 2020. <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Mevzuat/4054-sayili-kanun/kanunun-genel-gerekcesi>.

Rekabet Kurumu resmi sitesi. “Kurumsal Yapı/ Organizasyon Şeması.” Erişim 9 Nisan 2020. <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Kurumsal/kurumsal-yapi/organizasyon-semasi>.

- Rekabet Kurumu. 05.11.1997–31.12.1999 tarihleri arasındaki 26 aylık döneme ilişkin faaliyet raporları. Ankara.
- Rekabet Kurumu. Yıllık Rapor 2019, Ankara, Şubat 2020.
- Rekabet Kurumu, E.21-53/747-360, K. 2020/3, 28.10.2021
- Rekabet Kurumu, E. 87/693-138, K. 1998/4, 16.10.1998
- T. C. Resmi Gazete. 12 Kasım 1998, Sayı: 23521.
- T. C. Resmi Gazete. 13 Aralık 1994, Sayı: 22140.
- T. C. Resmi Gazete. 27 Şubat 1997, Sayı: 22918.
- T. C. Resmi Gazete. 29 Mayıs 1999, Sayı: 23709.
- Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı. Rekabet Kurumu 2018 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu, Eylül 2019.
- Yolcu İsmail Atalay. Röportaj Doruk Karaman. mail, 19 Mart-2 Nisan 2020.

EK-1

Ek 1: Rekabet Kurumunun organizasyon şeması^[88].

[88] “Kurumsal Yapı/ Organizasyon Şeması,” Rekabet Kurumu resmi sitesi, Erişim tarihi: 9 Nisan 2020, <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Sayfa/Kurumsal/kurumsal-yapi/organizasyon-semasi>.